

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (7)

Dediščina industrializacije

MAG. MONIKA ROGELJ

GORENJSKI
MUZEJ

V sedemdesetih letih so kustosi Gorenjskega muzeja začeli raziskovati tudi teme iz novejšega časa, po letu 1945. Na terenu so zbirali predmete, fotografije in drugo dokumentarno gradivo.

Od leta 1973 je bila kustosinja za novejšo zgodovino Nada Holynski, ki je začela poglobljeno preučevati zgodovino industrije na Gorenjskem. Industrijo je prepoznala kot temelj in nosilko razvoja gorenjske pokrajine skozi celotno 20. stoletje. Ukvarjala se je z zgodovino posameznih podjetij in je ustvarila obsežen fond dokumentarnih fotografij. Zavedala se je, da je dediščino industrializacije nujno treba ohranjati.

Zanimala jo je proizvodnja tovarn in je zbirala njihove izdelke. Predvsem tiste, ki so izstopali kot pomembni razvojni dosežki. Na ta način je zasnovala zbirko novejših zgodovine, ki priča o življenju, delu in ustvarjalnosti gorenjskega človeka v drugi polovici 20. stoletja. Med drugim je pridobila obsežne zbirke vzorčnih knjig tovarn Tekstilindus, Intex, Vezenine Bled in njihovih prednikov.

Pripravila je več razstav o razvoju gorenjske industrije. Pregledna razstava Industrijska tekstilna dediščina Gorenjske je bila prvi primer celostnega muzejskega prikaza razvoja industrijske panoge, ki je bistveno zaznamovala gorenjsko

gospodarstvo. Svoje raziskave je strnila v bogat katalog Gorenjska industrija od manufaktur do danes.

Nada Holynski je ob raziskovanju bližnje preteklosti prišla do spoznanja, da marsikatero gradivo na terenu hitro izginja, zato ga je bilo treba zbrati čim prej, sočasno z dogajanjem. V osemdesetih letih je kot ena prvih slovenskih muzealk začela zbirati tudi sodobno gradivo, ki označuje aktualni čas. S tem je odprla novo področje muzejskega dela in oblikovala zbirko drobnega tiska sodobnosti. Leta 1990 je pripravila razstavo Gorenjska osemdeseta leta v muzejski postavitvi.

Zbirki industrijske dediščine in sodobnosti sta danes

Razstava Industrijska tekstilna dediščina Gorenjske, leta 1992 / Foto Drago Holynski

eni najštevilčnejših v Gorenjskem muzeju. Sama nadaljujem z zbiranjem omenjenega gradiva. Poleg številnih drugih razstav sem pripravila razstave in kataloge zbirk plakatov, razglednic in strojnih čipk. Raziskujem nove teme s področja socialne zgodovine, kot

je zaposlovanje, življenjske razmere delavcev, gradnja stanovanj itd. Predvsem me zanima kako obsežne in raznolike so bile posledice intenzivne industrializacije in na kakšen način je industrija v kratkem času spremenila življenje gorenjskih krajev v preteklem stoletju.